

## Zveřejňování soudních rozhodnutí v zákoně o soudech a soudcích

- Opatření posiluje **transparentnost justice, kvalitu a předvídatelnost rozhodování soudů** (zásada stejného rozhodování stejných věcí). Zvyšuje právní jistotu, posiluje kontrolní funkci veřejnosti a je přínosem i z hlediska **digitalizace státu**. Přínosem bude také možnost analýzy rozhodování soudů (např. pro úpravu trestní politiky).
- Občané získají možnost lépe fungování soudů porozumět a získat základní představu o tom, co mohou očekávat, když se na soudy obrátí. To **posílí důvěru občanů v justici** a soudům uleví od vyřizování žádostí o informace.

### KDE JE PROBLÉM?

- 1) **Současný stav není postačující.** Povinnost zveřejňovat soudní rozhodnutí existuje pro okresní a krajské soudy od roku 2003. Soudy ji ale dosud naplňovaly jen minimálně. Povinnost upravuje pouze instrukce Ministerstva spravedlnosti (MSP), nikoliv zákon.
- 2) **Realizace plošného zveřejňování se zpožďuje.** MSP spustilo projekt, který zahrnuje zejména novelizaci příslušné instrukce, vytvoření online databáze a implementaci softwaru pro anonymizaci rozhodnutí. Zatím je pouze v pilotním režimu a plán rozšiřování zveřejňované agendy není jasný.
- 3) **Instrukce nestačí, je třeba zákon.** Požadavek na řádnou publikaci rozhodnutí formou instrukce není zcela dostatečný pro zajištění faktického naplňování. MSP nemá účinné prostředky, jak naplňování evidence zajistit a vymáhat. Instrukce nezaručuje dlouhodobou stabilitu opatření a měla by sloužit především k upřesnění povinnosti, kterou ukládá zákon. Uložením této povinnosti dochází k zásahu do fungování soudů, a proto s ohledem na princip dělby moci a nezávislosti soudní moci je vhodné, aby byla předmětná povinnost uložena soudům zákonem.

### JAK TO ZAJISTIT?

- PSP ČR v současnosti projednává **novelu z. o soudech a soudcích (ST 630)**. Poslanci předložili PN, které povinnost zveřejňování soudních rozhodnutí zakotví do zákona. Podpořit lze ve třetím čtení:
  - PN 7082 Jakuba Michálka, který zakotvuje povinnost vrchních, krajských a okresních soudů zveřejňovat svá rozhodnutí od roku 2023. Upravuje rozsah zveřejňované agendy, ochranu údajů a otevřený formát zveřejňovaných dat.
  - PN 7065 Taťány Malé, která je minimalistickou variantou, zakotvující povinnost soudů zveřejňovat svá rozhodnutí v databázi od července roku 2022. Veškerá upřesnění povinnosti podle něj upravuje vyhláška MSP.